

København 27.06 2007

DepressionsForeningen

Sundhedsudvalget
Folketinget, Christiansborg
1240 København K

Att.: Udvalgssekretær Liza Christensen

DepressionsForeningen, OCD-foreningen og AngstForeningen anmoder om foretræde for sundhedsudvalget vedr. behandlingen af ikke-psykotiske patienter.

Omkring 95% af samtlige psykiatriske patienter hører til gruppen af ikke-psykotiske sygdomme. Det er invaliderende sygdomme, som angst, depression, OCD, spiseforstyrrelser, personlighedsforstyrrelser mf. og omfatter op mod 800.000 danskere. Der findes vel næppe nogen større sygdomsgruppe i Danmark. Alligevel har der i Danmark været forbavsende lidt fokus på behandlingen af disse patienter. I april påbegyndte DepressionsForeningen, Angstforeningen og OCD-foreningen en "regionsturne" med vores fælles visionsoplæg "10 til 5" (som tidligere er fremsendt til udvalget). Her halvvejs har det vist sig tydeligt, at regionerne – trods udmeldinger om det modsatte - fortsat halter bagud i forhold til igangsættelse af de nødvendige tiltag. De fleste steder peger man undskyldende videre mod jer i Folketinget. Og her er der bestemt også god mulighed for handling.

I vores visionsoplæg foreslår vi blandt andet en national strategi- og handlingsplan for behandlingen og organiseringen på området. Det gælder forskning, udvikling, behandlingsudbud, rekruttering og efteruddannelse.

De tre Foreninger ønsker foretræde med henblik på at uddybe foreningernes holdninger og tanker om fremtidens behandling.

Uacceptabelt, unødvendigt og uklogt

Sygdommene rammer ofte ellers velfungerende børn, unge og voksne med påvirkning af skolegang, uddannelse og arbejdsevne. Desværre betyder en sen, utilstrækkelig eller manglende behandling, at alt for mange danskere får deres sygdom forlænget og forværret. En forværring, der er uacceptabel, unødvendig og samfundsmæssigt uklogt.

Uacceptabelt, fordi utilstrækkelig behandlingen kan være med til at udstøde patienter af arbejds-, samfunds- og familieliv til et liv i social isolation og smerte. Smerten er helt reel, selv om symptomerne ikke kan ses med det blotte øje. For hver dag vi venter, forværres livet for patienter og pårørende. Størstedelen af de 700 danskere, der årligt begår selvmord, lider af en ubehandlet ikke-psykotisk sygdom.

Unødvendigt, fordi der i dag findes fremragende diagnostiske kriterier, og virksomme behandlingsformer. Og de virksomme behandlingsmetoder er tilmed både effektive og relativt billige, ikke mindst set i lyset af hvad sygdommene årligt koster samfundet.

Uklogt fordi den danske stat årligt mister et stort milliardbeløb i tabt arbejdsfortjeneste, medicinudgifter, pensioner og andre overførselsydelsers. Omvendt er behandlingen af Ikke-psykotiske patienter både billige og effektive, hvorfor der ville være en stor økonomisk gevinst ved at sikre at behandlingen af disse patienter er i orden.

På vegne af

Karen Margrete Nielsen, Formand
DepressionsForeningen

Anette Freund, formand
OCD-Foreningen

Kamma Kaspersen, Formand
Angstforeningen

Kasper Tingkær
Sekretariatsleder i DepressionsForeningen

De tre Patientforeninger

DepressionsForeningen:

En landsdækkende og uafhængig patientforening for patienter med depression og bipolar lidelse og deres pårørende. DepressionsForeningen formål er at skabe netværk og støtte for affektive patienter (mani og/eller depression) og deres pårørende. Vi har tilknyttet et tværfagligt ekspertpanel med flere af landets førende eksperter og behandlere. Vi arbejder med at oplyse om sygdommen, og for at sikre og forbedre forholdene for depressionsramte og deres pårørende.

Foreningen tæller ca. 2000 medlemmer. Foreningen har eksisteret siden 1998.

AngstForeningen:

Angstforeningen er en landsdækkende patientforening for mennesker med ikke-psykotiske angstlidelser: Panikangst, agorafobi, socialfobi, generaliseret angst (GAD), hypokondri (sygdoms-/helbredsangst), posttraumatisk stressyndrom (PTSD), OCD og stress.

Formålet med foreningen er at afdække tabu ved at oplyse og informere om angst og behandling, rådgive angste og deres pårørende samt støtte angste. Foreningen, som blev etableret 7. juni 2001, har ca. 14.000 medlemmer, omkring 60 frivillige medarbejdere og et fagpanel bestående af landets førende eksperter inden for angstbehandling.

OCD-foreningen:

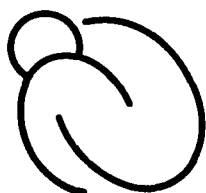
Er en landsdækkende patientforening for OCD-ramte og deres pårørende. Den er uafhængig og udelukkende baseret på frivilligt arbejde. Foreningen blev stiftet den 25. juni 1997 og har nu 1900 medlemmer.

OCD-foreningens formål er at rådgive og etablere lokale netværk i hele landet for OCD-ramte og deres pårørende, at oplyse om OCD og udbrede kendskabet til OCD i befolkningen og blandt behandlere, at påvirke dansk politik til forståelse for, anerkendelse af og støtte til OCD-ramte, så relevant behandling tilbydes.

Visionsoplæg 10 til 5

Anbefalinger til fremtidens behandling af ikke-psykotiske psykiatriske sygdomme

DepressionsForeningen

OCD-Foreningen
Støtteforening for patienter og pårørende

ANGST
FORENINGEN

DepressionsForeningen, Angstforeningen & OCD-foreningen har udarbejdet 10 konkrete anbefalinger til fem centrale udfordringer for fremtidens behandling af ikke-psykotiske psykiatriske patienter.

Psykiatri er mere og andet end psykoser
Sundhedsvæsnet har fået en rystetur med strukturreformen. I en helt ny struktur skal regionerne sammen med landets kommuner organisere sundhedsvæsenet på ny.

Overalt arbejder embedsmænd og politikere med opgavefordeling og den fremtidige organisering i de kommende psykiatriplaner.

De ikke-psykotiske patienter har længe været underprioriteret – med den ny struktur og nye psykiatriplaner er der mulighed for at ændre på dette. Derfor er Depressionsforeningen, Angstforeningen og OCD-foreningen gået sammen om et fælles visionsoplæg. De tre patientforeninger, der repræsenterer en patientgruppe på ca. 400.000 danskere, har udarbejdet 10 konkrete anbefalinger til at forbedre behandlingen af ikke-psykotiske sygdomme på fem centrale områder.

10 anbefalinger til debat i fem regioner

De tre foreninger ønsker at sikre, at den store gruppe af patienter med ikke-psykotiske sygdomme bliver hørt, taget alvorligt og ikke kommer til at indtage en plads i skyggen af de psykotiske sygdomme. Vi mener, at der overordnet er behov for:

1. Bedre diagnosticering

I Danmark opdager vi kun cirka halvdelen af tilfældene af patienter med en ikke-psykotisk sygdom. Af dem diagnosticeres kun hver anden korrekt. Og selvom det ikke er en

simpel sag at stille en præcis diagnose på dette område, fordi symptomerne er mangeartede, og kan være skjult, er det alt for få. Det skal vi kunne gøre bedre. Derfor er der behov for overordnede mål-sætninger og strategier, for uddannelse og for en bedre organisering af behandlingen.

2. Tidligere indsats

Patienter må i dag vente i op til et år på at komme til speciallæge. Derfor er der ikke bare behov for bedre diagnosticering, men også for flere behandlere.

En tidlig indsats er også afgørende for behandlingssuccesen for ikke-psykotiske sygdomme. Der er derfor behov for flere psykiatere og psykologer og en bedre anvendelse af dem, der er.

3. Udvidet behandlingsudbud

Fælles for ikke-psykotiske sygdomme er, at de kan behandles med terapi og medicin (for depressionernes vedkommende også med elektrostimulation, ECT) – og med rigtigt gode resultater.

Særligt kognitiv adfærdsterapi har dokumenteret effekt i behandlingen af angst-, OCD- og depressionssygdomme. Enten alene eller i kombination med medicin. Desværre er der store begrænsninger i adgangen til den evidensbaserede terapi. Men selv om ingen anden patientgruppe kritiseres mere for deres medicinindtag, er det kun de færreste, der får tilbudt en psykologbehandling, der kunne begrænse det.

4. Forebyggelse af tilbagefald

Risikoen for tilbagefald blandt patienter med ikke-psykotiske sygdomme er stor. Og ofte er den anden sygdomsepisode værre end den først.

Derfor er det afgørende at mindske denne risiko. Udover en hurtig og korrekt behandling er sygdomsindsigt væsentlig for at begrænse risikoen for tilbagefald.

Lærer patienter og deres pårørende sygdommens symptomer og karakter at kende, er det muligt hurtigere at tage eventuelle tilbagefald i opløbet eller tilrettelægge hverdagen bedre.

Samtidig er det vigtigt, at de relevante behandlere ikke slipper patienterne for tidligt, men følger sygdommen helt til dørs med opfølgende samtaler og støtte.

5. Social indsats

Rammes man af en ikke-psykotisk psykiatrisk sygdom, kan det være svært at fastholde kontakt til uddannelse eller arbejdsmarked helt eller delvist.

For den enkelte kan det – ikke mindst på grund af sygdommens særlige karakter – være næsten umuligt og meget stressende at få overblik over fx orlovsmuligheder, sygedagpenge og pensioner.

Der er derfor et stort behov for hjælp til at få styr på rettigheder og pligter i forhold til uddannelses- eller arbejdssituation.

Endvidere er der behov for at øge oplysningen om denne gruppe patienter til kommunale sagsbehandlere, arbejdsgivere og studievejledere på uddannelsesstederne.

Særligt om sygdommenes kompleksitet og langvarige behandlingsforløb.

10 anbefalinger

Overordnet handlings- og strategiplan

- Fra politisk side bør der udarbejdes en overordnet handlingsplan med målsætninger og strategier for forebyggelse, diagnosticering, nedbringelse af ventetider og implementering af den nyeste evidensbaserede behandling for ikke-psykotiske patienter i psykiatrien.
- Øget fokus på organisering af behandlingen nationalt, regionalt og kommunalt.

Øget efteruddannelse i diagnosticering og evidensbaseret terapi

- Øget fokus og mere efteruddannelse blandt især praktiserende læger i diagnosticering af denne store patientgruppe.
- Mere efteruddannelse af praktiserende læger, psykiatere og psykologer inden for den evidensbaserede terapi.

Ambulante specialklinikker i alle regioner

- Hver region bør etablere 2-3 specialklinikker til at varetage komplekse tilfælde. Klinikkerne skal samtidigt fungere som kompetencecentre, der kan forestå udviklingen af evidensbaseret behandling samt være knudepunkt for undervisning og supervision for praktiserende læger og andet psykiatrisk personale.

Psykologhjælp til ikke-psykotiske patienter – med offentlig støtte

- Alle ikke-psykotiske patienter skal sikres adgang til evidensbaseret psykologhjælp med sygesikringstilskud.

Uddannelse og inddragelse af flere faggrupper

- Der skal udarbejdes en ambitiøs rekrutteringsstrategi, for at få uddannet flere psykiatere.
- Kliniske psykologer, psykiatriske sygeplejersker, psykiatriske ergo- og fysioterapeuter bør i højere grad inddrage de dokumenterede effektive behandlingsformer i intensive forløb og med supervision af erfarne psykiatere og psykologer.

Opsøgende teams til ikke-psykotiske patienter

- Oprettelse af opsøgende teams til behandling af ikke-psykotiske patienter i alle kommuner. Flere steder i landet er der oprettet opsøgende psykoseteams, men opsøgende behandling er nødvendig også for gruppen af ikke-psykotiske patienter. Ikke mindst for patienter med agorafobi.

Øget fokus på ikke-psykotiske patienter i distriktskykiatrien

- Oprustning af distriktskykiatrien, så den i stigende omfang geares til den store gruppe af ikke-psykotiske patienter, med hensyn til psykoedukation, opfølgning og genoptræning af sociale kompetencer. Særligt er der behov for øget støtte til de kroniske syge patienter.

Psykoedukation til patienter og pårørende

- Obligatorisk tilbud til alle, der diagnosticeres med en ikke-psykotisk lidelse, og for deres pårørende om psykoedukation. Den gavnlige effekt er videnskabeligt dokumenteret.
- Obligatorisk tilbud om inddragelse af pårørende i alle led af behandlingen.

Øget kommunalt engagement

- Etablering af et langt tættere samarbejde mellem kommune og behandlere.
- Efteruddannelse af de kommunale sagsbehandlere. Sagsbehandlerne skal rustes bedre til håndtering af den store gruppe af borgere med en ikke-psykotisk diagnose.

Obligatorisk tilbud om socialrådgiverbistand

- Alle patienter med en ikke-psykotisk sygdom bør tilbydes socialrådgiverbistand.

DepressionsForeningen

www.DepressionsForeningen.dk

OCD-Foreningen

Støtteforening for patienter og pårørende

www.OCD-foreningen.dk

ANGST
FORENINGEN

www.AngstForeningen.dk